

မြန်မာ့ဆန်ဈေးနှုန်းမတည်ငြိမ်မှုနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလျော့ချရေး

By: Sergiy Zorya

မြန်မာနိုင်ငံသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှုန်း ၃၇% ရှိသော ဝင်ငွေနိမ့်သည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ မြန်မာ့ လယ်မှ အဓိက ရငွေ အရင်းအမြစ်ဖြစ်သော ဆန်သည် လူဦးရေ၏ ၅၀% ကျော်အတွက် အသက်မွေးလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ၅၀% သည် သူတို့ဝင်ငွေ၏ ၆၀% ကျော်ကို အစားအသောက်အတွက် အသုံးပြုနေကြသည်။ အသုံးစရိတ်၏ ၂၅ မှ ၅၀% အထိသည် အဓိကအစားအစာဖြစ်သည့် ဆန်အတွက် ဖြစ်သည်။ ဆန်ဈေး ခဏတဖြုတ်တက်လိုက်လျှင်ပင် အိမ်ထောင်စုများ ၏ အမှန် ဝင်ငွေလျော့ကျသွားသလို တခြားအာဟာရ ဖြစ်စေမည့် အစားအစာစရိတ်၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေးအသုံးစရိတ်လည်း လျော့ကျသွားမည်ဖြစ်သည်။

ကျေးလက်နေသူလူအများစုသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုများနှင့် နီးကပ်စွာ နေထိုင်နေကြသည်။ လူအများအပြားသည် ဆန် ဈေးနှုန်းများအတက်အကျ ရှိသည့်အခါတိုင်း ဆင်းရဲတွင်းသို့ ကျသွားနိုင်သည့် အန္တရာယ် အနေအထားမှာ ရှိနေသည်။ ဆန်ဈေးနှုန်းမတည်ငြိမ်မှုသည် လူအများစုအပေါ် တိုက်ရိုက်အကျိုးသက်ရောက်စေသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆင်းရဲမွဲတေမှု လျော့ချခြင်းအတွက် ၎င်းကိစ္စကိုင်တွယ်ရေးသည် အရေးပါသည်။

အဓိက တွေ့ရှိချက်များ

- ဈေးနှုန်းအတက်အကျရှိခြင်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ ဈေးကွက်များတွင်ဖြစ်နေကျဖြစ်သည်။ သို့သော် မြန်မာနိုင်ငံ တွင် ဆန်ဈေးနှုန်းမတည်ငြိမ်မှုသည် ကမ္ဘောဒီးယား၊ ဗီယက်နမ်နှင့် ထိုင်းတို့ကဲ့သို့ ဆန်အသားတင် တင်ပို့သော အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများမှာထက် ပို၍ ပြင်းထန်နေသည်။
- ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် စီးပွားရေးကဏ္ဍချုပ်ကိုင်မှုများလျော့ချပေးခဲ့ခြင်းသည် ပြည်တွင်း ကုန်သွယ်မှု အတားအဆီးများ ကိုကွယ်ပျောက်သွားစေခဲ့ပြီး ပြည်တွင်းဆန် ဈေးကွက်တွင်ဆုံးရှုံးနိုင်သည့် အလားအလာ နှင့် ဈေးနှုန်း မတည်ငြိမ်မှုကို လျော့ကျစေခဲ့သည်။ (၂၀၀၀ ပြည့်လွန်နှစ်လယ် ကာလနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင်) ပြီးခဲ့သော နှစ်များ အတွင်း မြန်မာ့ဆန်ဈေးအတက်အကျ သိပ်မကြမ်းတော့သော်လည်း ဆက်လက်ကြမ်းနေဆဲပင် ဖြစ်သည်။
- ဈေးနှုန်းမတည်ငြိမ်မှုအပြင် ဆန်ဈေးများသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၃ ခုနှစ် အတွင်း ၄၁% ကျော် မြင့်တက် ခဲ့သည်။ ဤသည်မှာ ထိုင်းနှင့် ကမ္ဘောဒီးယားတို့ကဲ့သို့ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများရှိ ဆန်တင်ပို့ နိုင်ငံများ၏ ဆန်ဈေးထက် ပို၍ ကြီးသည်။
- နိုဝင်ဘာလ နှင့် ဒီဇင်ဘာလများမှာသာအဓိကအားဖြင့် စပါးကိုအလုံးအရင်းနှင့်ရိတ်သိမ်းခြင်းသည် ဆန်ဈေးနှုန်း မတည်ငြိမ်မှု၏အဓိကအကြောင်းရင်းဖြစ်သည်။ စပါး ၇၀% နီးပါးကို မုတ်သုံရာသီ၏ ၂ လတာ ကာလအတွင်းမှာ သာ ရိတ်သိမ်းသည်။ အကျိုးဆက်အနေဖြင့် ဒီဇင်ဘာလမှ ဇန်နဝါရီလ အထိ ဈေးနှုန်းများ ထိုးကျပြီး မေလနှင့် အောက်တိုဘာလကြားတွင် ဈေးနှုန်းများ ထိုးတက်သည်။
- ရိတ်သိမ်းချိန် နှင့် ရှင်သန်ကြီးထွားချိန် မတူညီသော ဆန်စပါးအမျိုးအစားကွဲများမရှိခြင်း နှင့် သင့်တော်သော ဆည်ရေပေးသွင်းခြင်းစနစ်မရှိခြင်းတို့ကြောင့် ခြောက်သွေ့သောရာသီတွင် အနည်းငယ်သာ ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။
- မကောင်းသည့်လမ်းများ နှင့် တယ်လီဖုန်းအသုံးပြုနိုင်မှု နည်းပါးခြင်းတို့ကြောင့် ဆန်ဈေးကွက်သည် အပိုင်းပိုင်း ဖြစ်နေပြီး အားနည်း နေသည်။ ဆန်ထုတ်လုပ်မှု၊ စားသုံးသည့်ပမာဏ၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု နှင့် လျှော့ဆန် ပမာဏ နှင့် ပတ်သက်သည့် မတိကျသော သတင်းအချက်အလက်များ လည်းရှိသည်။ ထို ဒုတိယ အချက် များကြောင့် ဈေးနှုန်းအနည်းငယ် ပြောင်းလဲသည့်အခါတိုင်း လယ်သမားများ၊ စက်ရုံပိုင်ရှင်များ၊ တင်ပို့ရောင်းချ သူများ နှင့် အစိုးရသည် မကြာခဏ လွန်လွန်ကဲကဲ တုံ့ပြန်ကြသည်။ ဤသည်မှာ ဈေးနှုန်း မတည်ငြိမ်မှုကို ပို၍ပင်

နီးဆုံးပေးရာရောက်သည့်အပြင် ပုဂ္ဂလိက လှောင်ဆန် နည်းပါးလွန်းသောကြောင့် ဈေးနှုန်း အတက်အကျများ ကို ခုခံပေးရန် မတတ်နိုင်ပါ။

- နိုင်ငံခြားပို့ကုန်ဈေးကွက်များ၏ အမျိုးအစားနည်းပါးခြင်းကလည်း ဈေးနှုန်းမတည်ငြိမ်မှု၏ အကြောင်းရင်းခံဖြစ် သည်။ သမားရိုးကျဆန်အမယ်အများစုသည် မပြောင်းလဲသောဈေးနှုန်းများ ဖြင့် အာဖရိကသို့ ရောက်ရှိသည်။ အခြား တစ်ဖက်တွင်မူ တရုတ်သို့ တရားမဝင် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် တင်ပို့ခြင်းမှာ မခန့်မှန်းနိုင်လောက်အောင်ပင် မြင့်မားနေသည်။ မကြာသေးမီက တရုတ် နှင့် တရားမဝင်ကုန်သွယ်ခြင်းကိုပိတ်ပင်လိုက်ခြင်းသည် ထိုသို့အတပ် ပြောရခက်ခြင်း၏ ပြယုဂ်ပင်ဖြစ်သည်။

အကြံပြုချက်များ

- သာမန်ဈေးနှုန်းမတည်ငြိမ်မှု နှင့် ဒုက္ခပေးမည့်မတည်ငြိမ်မှုကို ခွဲခြားနိုင်စေရန် လက်ရှိအခြေအနေကို အကဲဖြတ် သော စစ်တမ်းကောင်းတစ်ခု လိုအပ်သည်။ ဆန်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု ၏ ရာသီအလိုက် သဘာဝနှင့် ကမ္ဘာ့ ဆန်ဈေးကွက် ၏ မတည်ငြိမ်သော သဘာဝတို့ကြောင့် မတည်ငြိမ်မှုအချို့မှာ စိုက်ပျိုးရေး ဈေးကွက်များ တွင် ရှိကိုရှိနေမည်ဖြစ်သည်။
- မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဈေးနှုန်းမတည်ငြိမ်မှုကို အတိုင်းအတာတစ်ခု အထိသာ လျော့ချနိုင်သည်။ ယာယီ ဈေးနှုန်း တည်ငြိမ်ရေးကိုင်တွယ်မှုများ သုံးပြီး ဈေးနှုန်းမတည်ငြိမ်မှု လျော့ချခြင်း နှင့် ဈေးနှုန်းယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်း ကို ထိန်းထားခြင်း တို့အကြားတွင် မျှခြေတစ်ခုရှိသည်ဟု နိုင်ငံတကာ အတွေ့အကြုံများ အရသိရသည်။ ၎င်းသည် ဆန်အများအပြားတင်ပို့ရောင်းချသူ မြန်မာနိုင်ငံ ဖြစ်လာစေရေးတွင် အခရာဖြစ်သည်။
- ယာယီဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်ခြင်း ကိုင်တွယ်မှုများ (ဥပမာ - နိုင်ငံခြားပို့ကုန် ကန့်သတ်ချက်များ၊ အနိမ့်ဆုံး ဈေးနှုန်း များ နှင့် အစိုးရပိုင်အရန်ဆန်များ) တွင် မကြာခဏဆိုသလို ဆိုးရွားသော စီးပွားရေး အကျိုးတရားများရှိသဖြင့် ရှောင်ရှားသင့်သည်။
- ဈေးနှုန်းမတည်ငြိမ်မှုကို ရေရှည်လျော့ချခြင်းတွင် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ရိတ်သိမ်းခြင်းကို ဈေးကွက်နှစ် တစ်နှစ်လုံး ဖြန့်ကျက်လုပ်ရန်အတွက် လယ်လုပ်ငန်းလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတွင် အပြောင်းအလဲများ လိုအပ်သည်။ အကျိုးဆက်အနေဖြင့် လယ်သမားများ၏ ဆည်ရေပေးသွင်းခြင်းကို ပိုမိုကောင်းမွန်သော အသုံးချ နိုင်ခွင့်၊ ရိတ်သိမ်းချိန်များ နှင့် ရှင်သန်ကြီးထွားချိန်ကာလများ မတူညီသော မျိုးစေ့များ ရရှိနိုင်ခြင်း နှင့် စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ် ရေး နည်းပညာများနှင့် ပတ်သက်သည့် လယ်ယာအကြံပြုချက်များအပေါ်တွင် ၎င်းသည် မူတည်ပေမည်။
- ဆန်စက်ပိုင်ရှင်များနှင့် ကုန်သည်များအတွက် စီးပွားရေးစရိတ်စကနည်းပါးခြင်းနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန် သည့်ငွေကြေး အထောက်အပံ့ရရှိနိုင်ခွင့်များသည်လည်းအထောက်အကူဖြစ်စေနိုင်သည်။ ၎င်းတို့သည် သိုလှောင်စရိတ်များကို လျော့ချပေးပြီး ပုဂ္ဂလိကလှောင်လက်များကို တိုးပွားလာစေခြင်းအားဖြင့် ဈေးနှုန်းအတက်အကျ သိမ်မွေ့ စေမည်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံခြား တိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအတွက် အခန်းကဏ္ဍ ဖွင့်ပေးခြင်းသည်လည်း အထောက်အကူပြုမည် ဖြစ်သည် ။
- ခေတ်မီဆန်စက်များသည် ပုဂ္ဂလိကလက်တွင်းလှောင်ထားသည့်ဆန် တိုးပွားလာစေရန်နှင့် စိုက်ပျိုးရေး အဆင့် အတန်းတွင် ကုန်ထုတ်စွမ်းအား နှင့် အရည်အသွေးတိုးတက်မှုကိုအစပျိုးပေးရန် ပိုမို ကူညီနိုင်သည့် အနေ အထားမှာရှိသည်။
- ကျေးလက်ဒေသလမ်းများနှင့် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများသည် သတင်းအချက် အလက် များကို ဈေးကွက်တစ်ခုမှ အခြားတစ်ခုသို့ ပို၍လျှင်မြန်စွာ ပေးပို့ နိုင်သောကြောင့် ဆန်ဈေးကွက် ပွင့်လင်း မြင်သာ မှုကို တိုးတက်စေမည်။

- စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်း၊ စားသုံးပမာဏ၊ ပို့ကုန်နှင့် ဈေးနှုန်းများနှင့် ပတ်သက်သည့် တိကျသော ဈေးကွက် သတင်းအချက်အလက်များသည် ချင့်ချိန်စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရာမှာကူညီမည်ဖြစ်ပြီး ဈေးကွက်၏ သဘောအထား ကို ကျေညက်စွာဖြင့် ဈေးနှုန်းများတည်ငြိမ်စေအောင်ကူညီပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။
- ပထဝီနေရာအနေအထားအရရော အရည်အသွေးအရပါ ဈေးကွက်သစ်များဆီသို့ တိုးချဲ့ တင်ပို့ခြင်းများသည် ဈေးနှုန်းမတည်ငြိမ်မှုကို လျော့ကျစေရာတွင် အထောက်အကူ ဖြစ်စေမည်။ ထိုသို့ ဖြစ်စေရန်မှာ စဉ်ဆက်မပြတ် တံခါးဖွင့်ကုန်သွယ်မှုမူဝါဒ၊ ဆိပ်ကမ်းများနှင့် အခြေခံ အဆောက် အအုံများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများနှင့် ကုန်ကျ စရိတ်သက်သာသော ပို့ကုန်လုပ်ငန်းလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ရှိလာရန်လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။